

1. УПУТСТВА ЗА УНОШЕЊЕ ТЕКСТА (СЕМИНАРСКИ ИЛИ ДИПЛОМСКИ РАД)

Насловна страна:

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ ДЕПАРТМАН ЗА ГЕОГРАФИЈУ, ТУРИЗАМ И ХОТЕЛИЈЕРСТВО ДРАГАН ЈОВИЋ ТУРИЗАМ ЛОВИШТА “РИСТОВАЧА” ДИПЛОМСКИ РАД НОВИ САД, 2006	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ ДЕПАРТМАН ЗА ГЕОГРАФИЈУ, ТУРИЗАМ И ХОТЕЛИЈЕРСТВО Семинарски рад из предмета: Гајење и заштита дивљачи ФАЗАНЕРИЈА Студент: Јелена Костић 10/04 Професор: др Зоран Ристић Асистент: мр Александра Драгин НОВИ САД, 2006

- Текст у програму *Microsoft Word for Windows*, у фонту *Times New Roman* (ћирилично писмо), са проредом *Single Space*. Величина слова у тексту (*Font Size*) је 12.
 - Маргине се подешавају путем следећих команди: File (основни мени)/Page Setup/Margins (Top 2 cm, Bottom 2 cm, Left 2.5 cm, Right 2 cm)
 - **Header i Footer (опција за постављање се налази у главном менију *View/Header and Footer*) су пожељни.**
 - **Наслови у тексту морају бити ранжирани обликом и величином слова:**
 - првог ранга су наслови главних поглавља (сва слова велика, наслов центриран): величина 14 *Font Size*, задебљана слова - *Bold*);
 - другог ранга су поднаслови главних поглавља (сва слова велика, наслов не мора бити центриран): величина 12 *Font Size*, задебљана слова - *Bold*;
 - наслови трећег ранга (сва слова велика, наслов не мора бити центриран): величина 12 *Font Size*, искошена слова - *Italic*;
 - наслови четвртог ранга (сва слова велика, наслов не мора бити центриран): величина 10 *Font Size*;
 - наслови петог ранга (само прво слово велико, наслов не мора бити центриран): величина 12 *Font Size*, *Bold* или *Normal*;
- И у садржају се мора поштовати рангирање наслова.

- Никада се не куцају два наслова један до другог, као ни табела за табелом (графикон за графиконом), а да између њих не стоји текст.
- Увек је добро ново поглавље почети са једном или две уводне реченице.
- Рад се **не пише** у првом лицу једнине (осим у предговору) или у множини, већ у трећем лицу:
Исправно – *Може се закључити... Важно је напоменути да... Уочава се...*
Методолошки некоректно – *Закључила сам... Сматрам... Мислим... Рекао бих да...*
- Пасус или поглавље никада не почињу сликом, картом, графиконом...
- Списак коришћене (консултоване) литературе и других текстуалних/графичких извора на крају рада (посебно поглавље) се наводе на следећи начин:
Књига (аутор/година издавања/назив књиге/издавач/град) – *Прентовић, Р. (2005): Ловни туризам. ПМФ, Департман за географију, туризам и хотелијерство, Нови Сад.*
Часопис (аутор/година издавања/назив текста/назив часописа/број часописа/странице на којој је цитиран текст/издавач/град) – *Максимовић, Д. (2004): Пребачај плана одстрела, "Ловачке новине", бр.11, стр.10-12, "Дневник - Холдинг", Нови Сад.*
Интернет адреса – *www.face-europe.org/img/census_hunters.jpg*

Литература се у списку наводи по азбучном реду, а интернет адресе по абecedном редоследу слова која следе иза *www*.

1. *Гаровников, Б. (2004): Птице гости и дугалице. "Траг", бр.30, стр.40-43, "Дневник - Холдинг", Нови Сад.*
 2. *Pinet, J (1995): The hunter in Europe. Institut National Agronomique, Paris-Grignon.*
 3. *Прентовић, Р. (2004): Настанак и развој ловног туризма у нашој земљи. Научно-стручни часопис Туризам бр.8, стр.135-137, ПМФ, Департман за географију, туризам и хотелијерство, Нови Сад.*
 4. *Ристић, З. (2003): Перната дивљач као део ловно-туристичке понуде Војводине (докторска дисертација). ПМФ – Департман за географију, туризам и хотелијерство, Нови Сад.*
 5. *Ромелић, Ј., Ђурчић, Н. (2001): Туристичка географија Југославије. Природно-математички факултет, Институт за географију, Нови Сад.*
 6. *Hosé Armando Fernández y Fernández et al (1998): The 21st Century World Atlas. Trident Press International, Naples, Florida.*
 7. *Чомић, Ђ., Пјевач, Н. (1997): Туристичка географија. Савезни центар за унапређење хотелијерства-угоститељства, Београд.*
 8. *Sainon, A. (2005): Census of hunters in Europe. Preuzeto 03.08.2006 sa www.face-europe.org/img/census_hunters.jpg*
- Литература или други коришћени извори се морају наводити у тексту. Ако је део текста или пасус преузет (препричан) из одређене књиге или часописа или... након поменутог текста се на крају последње реченице наводи у загради презиме аутора и година издавања, односно **пуна** интернет адреса:
Један аутор – *Ловиште се простире на 5.172 ha (Прентовић, 1998).*
Два аутора – *Ловиште се простире на 5.172 ha (Прентовић и Ристић, 1998).*
Више аутора – *Ловиште се простире на 5.172 ha (Прентовић и сар., 1998).*
Интернет адреса – *Основне гајене врсте ловне дивљачи су европски јелен и дивља свиња (www.face-europe.org/img/census_hunters.jpg).*

Када се цитује нечији текст, наводи се и број стране:
Фазанерија је објекат... (Ристић, 2003, 57).

Када од истог аутора користите више радова објављених исте године, иза године у наводу литературе у тексту и у списку литературе на крају рада уз годину се пишу слова азбуке (уколико је текст ћириличног писма):

Ловиште се простире на 5.172 ha (Шелмић, 1998a).

Основне гајене врсте ловне дивљачи су зец и фазан (Шелмић, 1998b). ←

Тачка се у било којој од поменутих верзија навођења литературе ставља након заграде са цитираном литературом, а никако након текста пре заграде.

Литература се у тексту и у списку литературе на крају рада наводи на писму оригинала.

- Обавезно водити рачуна да се између речи не појављује више од једног размака.
- Пре знакова интерпункције (тачка, зарез, две тачке, тачка – зарез, упитник, узвичник) се не ставља размак, већ обавезно након њих:

Исправно – *Ловишта могу бити отворена и ограђена. Ограђеним ловиштем, односно ограђеним делом ловишта, сматра се простор...*

Методолошки некоректно – *Ловишта могу бити отворена и ограђена. Ограђеним ловиштем, односно ограђеним делом ловишта, сматра се простор...*

Уколико нумерички податак садржи знакове зарез или тачку не ставља се размак ни испред ни иза знака:

Исправно – *5.172,65 ha*

Методолошки некоректно – *5.172,65 ha*

- Између бројчане вредности и мерне јединице **се пише размак** (5 km, 230 ha), осим када компјутер раздвоји бројчану вредност и мерну јединицу у два реда.

Једино се мерне јединице %, ‰ и °C увек пишу уз бројчану вредност без размака (76%, 23,3‰, 14°C).

- Код децималних бројева куцати зарез, а не тачку како је на енглеском; односно код хиљада куцати тачку, а не зарез.
- **Једноцифрене бројке без децимала (1-9) се пишу словима (један, два, три...) - осим за климу и у табелама/графиконима.**
- Ако се у раду приказују рељеф, клима, становништво... на крају поглавља обавезно дати коментар о вези одређене појаве и ловног туризма или већ обрађиване проблематике на датом простору, односно утицаја тог елемента (позитивни, негативни, незнатан утицај, доминантан утицај) на одређене особине предмета рада (тренутно стање, правци развоја...).
- Двосложне речи се куцају без размака са цртицом између (нпр. *природно-географске карактеристике*). У случају писања смера пута или насеља у оквиру неке трасе, пише се размак (нпр. *север – југ* или траса пута *Београд – Ниш*). Речи као што су северозапад или југоисток се пишу без црте или размака.
- Сва имена, називе, топониме... писати на српском (како изговарамо), а само код првог помена у загради навести оригинал: нпр. *Њу Јорк или Њујорк (New York)*.
- **Код превода стране литературе важно је обратити пажњу** да су конструкције реченица у нашем језику и у другим (посебно енглеском) веома различите. Приликом превода неопходно је да се текст прилагоди духу нашег језика и научној терминологији (никако буквалан превод).

- **Избегавати употребу страних речи.**

- Наслове слика, табела, карата, графикана, скица... писати *Italic* (искошена слова), величине основног текста (12 *Font Size*) са обавезном нумерацијом (нпр. *Табела 1. Фонд главне гајене врсте дивљачи у ловишту “Суботичке шуме” у 2005. години*). **Код слика наслов и извор се уносе испод (центрирати), док се код скица, схема, графикана и табела наслов уноси изнад (центрирати), а извор испод (поравнање на левој страни у односу на објекат).**
- Свака слика, карта, табела, графикон (ако није Ваше ауторско дело) **морају имати извор** (куцати *Italic* за две величине мање од основног текста - 11 *Font Size*). Извор се наводи на следећи начин: (*Извор: Драгин, 2006*) или (*Извор: www.hunting.com*) – између речи Извор и две тачке нема размака. За слике се наводи (*Фото: А. Драгин*) или ако су неке публикације (*Извор: Ј.П. “Војводинашуме”, 2004*). За слике се никада **не наводи** (*Photo by Стеван Јовић*) јер је рад на српском језику. На табеле, карте, скице, слике, графиконе треба се позивати у тексту уз детаљније објашњење (таб. 12) или (графикон 5) итд.

Пример:

Табела 1. Катастарска структура ловишта на рибањацима Бачке

Структура	Површина (ha)	Удео (%)
Шуме и шумско земљиште	429	9,20
Ливаде и пашњаци	211	4,52
Оранице	593	12,73
Воћњаци и виногради	-	-
Баре, трстици, воде	3371	72,31
Остало земљиште	58	1,24
Укупна површина ловишта	4662	100

Извор: Ловачки савез Србије (1999)

- У табелама и графиконима се обавезно уноси ознака за мерну јединицу чија се вредност приказује (**површина у ha** или **површина (ha)**; **температура у °C**; **удео (%)**...).
- Уколико се у табели наводе бројчане вредности - нпр. фонд дивљачи или туристички промет (по месецима или одређеној структури ловаца – емитивна подручја, старосна структура или домаћи и страни ловци...) последња колона/ред треба да представи суму. У случају да се уносе вредности које представљају удео нечега (%), неопходно је да се дода последња колона/ред са укупном вредности – обично 100 (види у примеру – Таб. 1). У случају да табела нпр. изражава просечне месечне вредности температуре ваздуха, последња колона/ред се додаје да би се унела просечна годишња температура ваздуха...
- Табела НЕ СМЕ да буде пресечена (да је један део табеле на једној страни, а други на следећој).
- Уколико сами правите графикон, текстуални подаци (наслов, легенда, категорије на x и y осе) морају бити написани на истом писму као и основни текст рада (ћирилица).
- Код графикана водити рачуна да на x осе, нпр. уколико се наводе године буду одговарајући параметри (једнаки временски интервали). Никако: нпр. 1896, 1901, 1948, 1953. година, па још са једнаким размацима између.

- Када се статистички (нпр. табеларно) приказује нека појава, треба коментарисати податке, али никако понављањем истих из табеле, већ израчунавањем разлика, пораста, смањења, удела у %...
- Карта и план **морају имати размеру** или **размерник**. Бројчани размерник када се карта унесе у текст не мора да одражава праву вредност (уколико је карта умањена или увећана у односу на оригинал, размер се мења). Тада је потребно након назива карте у заграду унети размеру – на пример: *Карта 1. Ловиште “Козара” (Размер: 1 cm = 10 km)*

Уколико је размер карте непознат, лако се утврђује помоћу друге карте (која има размер или размерник) или на основу познатог растојања (по правој линији).

- **Реченица не може почети бројком (година, нека нумеричка вредност итд.).**

Исправно – *Године 1997. фонд дивљачи у ловишту...*

– *У ловиште је пуштено 50 срндаћа...*

Методолошки некоректно – *1997. године фонд дивљачи у ловишту...*

– *50 срндаћа је пуштено у ловиште...*

- Ако се година наводи у загради, иза ње се не куца тачка, на пример: (2004)
У свим осталим ситуацијама тачка се куца иза године без размака, на пример: Ловиште је установљено 1964. године. Од 1994. до 1997. године...
Када се за неки период пише реч **од** мора и реч **до**.
- Иза године у табели или графикону такође мора бити унешена тачка.
- Иза римских бројева се не ставља тачка.
- Међународне ознаке за јединице мере (километар, хектар, целзијус...) куцају се латиницом и када је текст у ћириличном писму (km, ha, °C...).
- ***Није исто*** 20-30.000 и 20.000-30.000.
- Америчке мере претварати у међународно прихваћене (нпр. миље у километре), као и нпр. билионе у милијарде.
- Код броја становника (на пример неког насеља) се анализирају **подаци са последњег пописа - 2002. година.**

* Пожељно је у раду давати своје коментаре, навести и образложити личне ставове научно поткрепљене (без писања у првом лицу) на одређене проблеме, тренутно стање, генералну ситуацију... Рад не представља само сакупљену литературу!!!

* Веома је корисно упоређивати резултате рада са резултатима исте или сличне проблематике на истом или неком другом (али компатибилном) географском простору, јер ће се на тај начин боље утврдити стање (ниво) истраживане проблематике и могу се предузети (препоручити) одређене мере. На овај начин се јасно уочава и зрелост кандидата у изучавању и научној анализи.

- * ПРВА ВЕРЗИЈА ДИПЛОМСКОГ РАДА, КОЈА СЕ ДОНОСИ МЕНТОРУ, МОРА БИТИ ШТАМПАНА НА ПАПИРУ.**
- * ПРЕ НЕГО ШТО ДОНЕСЕТЕ ПРВУ ВЕРЗИЈУ, ПАЖЉИВО ПРОЧИТАЈТЕ И ИСПРАВИТЕ ГРЕШКЕ (НАРОЧИТО АКО ВАМ НЕКО ДРУГИ КУЦА). ПОЖЕЉНО ЈЕ ДА ТЕКСТ ПРОЧИТА НЕКО КО СЕ НЕ БАВИ НАШОМ СТРУКОМ (да би се утврдило да ли је прецизно формулисано и детаљно објашњено), А НАЈБОЉЕ НАСТАВНИК ИЛИ ПРОФЕСОР СРПСКОГ ЈЕЗИКА (који ће помоћи око правописа).**
- * КАДА МЕНТОР ПРОЧИТА ПРВУ ВЕРЗИЈУ И УНЕСЕ ПРИМЕДБЕ И ИСПРАВКЕ, ТАЈ ПРИМЕРАК НЕ БАЦАТИ, ВЕЋ ПОНОВО ДОНЕТИ СА ДРУГОМ ВЕРЗИЈОМ.**

2. ОСНОВНА СТРУКТУРА РАДА

- НАСЛОВНА СТРАНА
- САДРЖАЈ
- ПРЕДГОВОР (навести зашто сте се одлучили за дату тему и захвалност установама, појединцима и сл.)
- УВОД (**Предмет, циљ, задаци рада и методе** које ће се користити за прикупљање, обраду, приказ и анализу података)
- ПОЈМОВНА ОДРЕЂЕЊА

-
- ТУРИСТИЧКО-ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ (Туристички положај - локални, регионални, национални, међународни; Географски положај - локални, регионални, национални, међународни)
 - ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ (уколико се проблематика истраживања односи на неки простор – насеље, општина, регија, држава...):
 - ГЕОЛОШКО-ГЕОМОРФОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ (настанак и облици)
 - КЛИМАТСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ (температура, ветрови, влажност, облачност, осунчаност и падавине)
 - ХИДРОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ (подземне воде; површинске воде – текуће и стајаће)
 - ПЕДОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ (типови тла – распрострањеност, особине)
 - БИОГЕОГРАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ (биљни и животињски свет - травната, жбунаста, барска, шумска вегетација, пољопривредне културе.../ перната и длакава дивљач или инсекти, рибе, водоземци, гмизавци, птице, сисари)

Овде обавезно приложити карту или карте (географску, туристичку, саобраћајну ...)

Поглавља која третирају суштину изучаване тематике, а базирана су на следећим целинама:

- ИСТОРИЈАТ
- ТРЕНУТНО СТАЊЕ
- ОДРЖИВИ РАЗВОЈ (да ли се примењују неки кораци и у којој мери; шта би могло да се примени...)
- МОГУЋНОСТИ УНАПРЕЂЕЊА или ПРАВЦИ РАЗВОЈА (оптималније, односно сврсисходније коришћење) или РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА/РАДА (поткрепити применом неке методе – нпр. *SWOT* анализа, анкета)

-
- ЗАКЉУЧАК (резултати рада, никако копирани делови из рада!)
 - ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ ПОДАТАКА
 - ПРИЛОЗИ (Велике табеле, скице, шеме, велики графикони, Речник мање познатих речи) све оно што не мора да оптерећује основни текст
 - БИОГРАФИЈА СА ФОТОГРАФИЈОМ
КЉУЧНА ДОКУМЕНТАЦИЈСКА ИНФОРМАЦИЈА (СРПСКИ/ЕНГЛЕСКИ)
– **Кључна документација је обавезно поглавље дипломских радова (у семинарским радовима се не ставља) – форму видети у библиотеци у готовим дипломским радовима**

Предлози поглавља који третирају суштину изучаване тематике:

→ **ПРИВРЕДНИ ЕЛЕМЕНТИ ЛОВИШТА...**

- Структура ловишта
- Бонитет ловишта
- Биолошки и економски капацитети ловишта
- Стање ловне дивљачи (фонд дивљачи)
- Економски аспекти ловног привређивања
 - Организационо-кадровска структура
 - Економско-финансијска основа газдовања ловиштем

→ **ЛОВНИ ТУРИЗАМ ... или ТРЖИШНА ПОНУДА ...**

- Маркетинг пласман ...
 - Ловно-туристички производ (атрактивна компонента, ловно-туристички аранжмани и услуге, смештајни капацитети, комплементарне туристичке вредности...)
 - Цена
 - Канали продаје
 - Промоција (туристичка пропаганда, унапређење понуде, односи са јавношћу и лична продаја)
- Обим и динамика лова
 - Сезоне лова
 - Одстрел дивљачи
 - Промет ловаца-туриста
- Економски ефекти ловног туризма ...

→ **ОДРЖИВИ РАЗВОЈ**

- Еколошка компонента
 - Заштита животне средине дивљачи са акцентом на очување и унапређење станишних услова
 - Мере за заштиту дивљачи од директних и индиректних негативних утицаја
 - Ограничење лова
 - Узгој дивљачи и насељавање ловишта
 - Формирање зона унутар ловишта под различитим степеном заштите
- Социјална и културна компонента
- Економска компонента
- Задовољство туриста

→ **Када се приказује одређена ОРГАНИЗАЦИЈА**, треба обрадити следеће:

- локација (седиште и простор којим газдује/управља),
- оснивање и развој,
- структура,
- организација,
- делатност,
- значај, проблеми, перспектива,
- закључна разматрања.

→ **Када је акценат на некој ВРСТИ ДИВЉАЧИ**, треба приказати следеће:

- научна номенклатура и систематика,
- биологија (анатомија и физиологија),
- екологија врсте (распрострањење, исхрана, раст и размножавање),
- фонд дивљачи на обрађиваном простору,
- одстрел на обрађиваном простору (број одстрела и структура ловаца),
- мере заштите на обрађиваном простору (одржавање и унапређевање станишта, ловостај...).

→ **Када је акценат на некој МАНИФЕСТАЦИЈИ**, треба приказати следеће:

- прецизна локација,
- време одржавања,
- организација,
- садржај,
- посетиоци,
- упоредити је са неком другом манифестацијом која се одвија на истој локацији, или са сличном која се одржава на другој локацији (у регионалном или међународном смислу).

→ **Када је акценат на неком ОБЈЕКТУ** (ловачке куће, фазанерија...), треба приказати следеће:

- прецизна локација (+ мапа),
- историјат (градња, реновирање или доградња),
- изглед и опремљеност (материјал, спратност, одељења, основни и додатни садржај – уређаји и опрема, капацитети за смештај и исхрану (нпр. код ловачке куће) или производни капацитети – инсталирани и реализовани (нпр. код фазанерије) + планови, цртежи, слике),
- организација и кадар (ко руководи објектом),
- код ловачке куће приказати сезонски карактер рада са услугама које се пружају и промет туриста (број и структура),
- употребна вредности (предности, недостаци – визуелизација и функционалност),
- упоредити је са неким другим објектом исте намене у земљи и иностранству,
- предлози - измене (адекватнија намена).

→ **Када се приказују ДРУШТВЕНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ**, треба обрадити следећа поглавља:

- историја,
- становништво,
- привреда,
- насеља.

→ **Када се приказује СТАНОВНИШТВО**, треба обрадити следећа поглавља:

- број,
- природно кретање (наталитет, морталитет, природни прираштај),
- полно-старосна структура,
- образовна структура,
- структура према активности и делатности,
- национална структура,
- домаћинства.

→ **ПРИВРЕДА** се обрађује по редоследу:

- пољопривреда (примарни сектор),
- индустрија (секундарни сектор),
- услуге (терцијални сектор).

→ **НАСЕЉА** се обрађују по редоследу:

- положај и тип куће,
- положај и тип насеља,
- физиономија насеља – поједини квартави и њихова функција и туристички значај.

*** У раду је пожељно користити неке од метода за детаљнији приказ тренутног стања и предлозима унапређења - нпр. SWOT анализа, или за туристички валоризацију - Hilari du Cros метод...**

*** У одређеним истраживањима изузетно је важно и сврсисходно урадити анкетно истраживање, са јасним и кратким питањима, са понуђеним или непонуђеним одговорима. Анкета се анализира и извлаче се закључци.**